

ABSTRACT

Titel

Lokale sundhedsfremme initiativer i forskellige udsatte boligområder i Danmark – hvilke erfaringer kan vi drage?

Type af præsentation

Mundtlig præsentation

Forfatter

Pernille Tanggaard Andersen

Lektor, Ph.d., forskningsleder for forskningsenheden Sundhedsfremme

Det Sundhedsvidenskabelige fakultet

Syddansk Universitet

Niels Bohrs Vej 9

6700 Esbjerg, Denmark

E-mail: ptandersen@health.sdu.dk

Phone: 0045 65504217

Nøgleord

Lokale sundhedsfremme indsatser, udsatte boligområder, empowerment og sundhed, samt erfaringer fra 2 danske kommuner

Baggrund

Ulighed i sundhed er en stor udfordring for både kommuner og regioner i Danmark. I forbindelse med den danske strukturreform i 2007 fik de danske kommuner et væsentligt ansvar for den borgerrettede forebyggelsesindsats i Danmark og har dermed gode muligheder for at påvirke årsagerne til social ulighed i sundhed (Sundhedsstyrelsen 2005; Andersen & Jensen 2010). Kommunerne skal igennem borgerorienteret forebyggelse i lokalområdet skabe rammer for en sund levevis og etablere forebyggende tilbud for at forebygge sygdom og ulykker (Olsen et al. 2006). Indsatser, der er

forankrede i lokalsamfundet opleves mere relevante og tilgængelige af borgerne, fordi de finder sted inden for de daglige rammer, hvor borgere lever deres liv (Kristiansen et al. 2006).

I dette oplæg vil jeg præsentere resultater fra forskellige sundhedsfremmende projekter på tværs af to kommuner og se nærmere på, hvornår det lykkes at lave sundhedsfremme indsatser i udsatte boligområder, og hvad som ser ud til at have betydning for en vellykket proces.

Metoder

På baggrund af kvalitativ og kvantitativ forskning, evalueringer af indsatser i udsatte boligområder i henholdsvis Fredericia (indbyggertal 50.300) og Esbjerg (indbyggertal 155.400) kommune, analyseres hvilke barrierer og facilitatorer, som spiller ind på implementering af sundhedsfremmende indsatser.

Resultater

Facilitator:

- Borgerinddragelse
- Empowerment top-down og bottom-up
- Højnet social kapital og empowerment- processer
- Der er skabt rammer for forankring og bæredygtighed

Barriere:

- For mange skibe i søen
- Manglende tværgående samarbejde og problemer med implementering
- Dilemmaet mellem Frivillige, ildsjæle og professionelle
- Økonomi-tænkning
- Politiske vinde skifter

Konklusion

Sundhedsfremmende indsatser i udsatte boligområder er et komplekst felt og kræver meget løbende planlægning, strategi- udvikling og fokus på konkrete succes-kriterier for, at de lykkes. Der er behov for yderligere forskning indenfor dette område for at kunne tilrettelægge bæredygtige lokale sundhedsfremmende initiativer i fremtiden.

Referencer

1. Marmot M, Wilkinson R. Social Determinants of Health. Oxford: Oxford University Press, 2006.
2. Diez Roux AV, Mair C. Neighborhoods and health. *Ann N Y Acad Sci.* 2010;1186(1):125-45.
3. Pickett KE, Pearl M. Multilevel analyses of neighbourhood socioeconomic context and health outcomes: a critical review. *J Epidemiol Community Health.* 2001;55(2):111-22.
4. Kawachi I, Berkman L, eds. Neighborhoods and Health. New York: Oxford University Press; 2003.
5. Algren MH, Bak CK, Berg-Beckhoff G, Andersen PT. Health-Risk Behaviour in Deprived Neighbourhoods Compared with Non-Deprived Neighbourhoods: A Systematic Literature Review of Quantitative Observational Studies. *PLoS One.* 2015;10(10):e0139297.
6. Sundhedsstyrelsen (2010) *Opslag af puljen "Forebyggelsesindsatser i nærmiljøet"*. København: Sundhedsstyrelsen.
- 7.
8. Sundhedsstyrelsen (2014) *Danskernes Sundhed – Den Nationale Sundhedsprofil 2013*. København: Sundhedsstyrelsen.
- 9.
10. Sundhedsstyrelsen (2015) *Forebyggelse i nærmiljøet – Kommunale erfaringer*. København: Sundhedsstyrelsen.
11. Andersen, PT (2010) Empowerment som frigørelse? I Andersen, PT og Timm H. *Sundhedssociologi – en grundbog*. Hans Reitzels Forlag.
- 12.
13. Andersen, PT og Jensen, JJ (2010) Healthcare reform in Denmark. *Scand J Public Health*, 38, 246-252.
14. Olsen, S et al. (2006) *Borgerrettet forebyggelse i kommunen – rådgivning fra Sundhedsstyrelsen*. København: Sundhedsstyrelsen.
15. Kristiansen, M et al. (2006) *Forebyggelse og sundhedsfremme for etniske minoriteter – Målgruppeinddragelse og organisatorisk forankring*. København: Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet og Sundhedsstyrelsen